

Gäller för: Verksamhet Anestesi Operation IVA Östra
Innehållsansvar: Patrik Martner, (patma2), Överläkare
Granskad av: Mattias Gyllsdorf, (matgy1), Sektionsledare
Godkänd av: Martin Hubrich, (marhu11), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-09-03

Giltig till: 2027-09-02

Larmkörning vid prehospital intensivvårdsenhet

Syfte

Säkerställa säkra rutiner kring larmkörning vid tjänstgöring på PIV.

Bakgrund

Utryckningsfordon har enligt trafikförordningen rätten att köra i högre hastigheter än annan trafik samt möjligheten att kräva fri väg från andra trafikanter. Föraren är dock alltid skyldig att ta hänsyn till andras säkerhet och ytterst ansvarig för sina handlingar i händelse av olycka. Inga nationella krav finns i Sverige gällande utbildning av utryckningsförare varför det är upp till varje enhet att själv utarbeta riktlinjer för utbildning inför larmkörning.

Grundläggande principer

- PIV-personal i tjänst ska vara alkohol- och drogfria samt utvilade då arbetspasset påbörjas. Den som intar medicin som kan påverka trafiksäkerheten, får under inga omständigheter framföra PIV-bilen.
- PIV-bilen ska framföras på ett sådant sätt att verksamheten ses som föredömen i trafiken.
- Trafikförordningens grundläggande bestämmelser ska följas.

Utbildningskrav larmkörning vid arbete på PIV

För att framföra larmfordon 8990 eller 8090, dvs personbil < 3500 kg krävs:

- B-körkort

För att framföra bilen under utryckning krävs dessutom:

- Genomförd och godkänd larmförarutbildning
- Tjänstgöring på PIV eller motsvarande prehospital enhet under minst 12 månader

Larmkörning under längre tid vid ambulanssjukvård eller läkarstödsbil anses som fullgod ersättning för en larmförarutbildning.

Målet är att all ordinarie personal på PIV ska uppnå kompetens enligt ovan. Vid hög larmbelastning kan man på så sätt garantera en dräglig arbetsmiljö för alla i teamet genom att dela på larmkörningarna.

Notera är att C-körkort krävs för att framföra absoluta merparten de akutambulanser som är drift inom SU.

Hastighet och trafikmiljö

Enligt trafikförordningen¹ krävs trängande skäl för att överskrida hastigheten och begära fri väg. Detta motsvarar definitionsmässigt prio 1 men kan i utvalda fall användas även vid transporter prio 2. För PIV finns här möjlighet be om blåljus i syfte att förkorta transporttiden vid sekundära IVA- transporter.

Säkerheten för personal och omgivande trafikanter har alltid högst prioritet. Notera att tidsvinsten vid våra generellt korta avstånd endast är marginellt beroende av bilens hastighet utan mer beroende av exakt navigering och snabb lokalisering av patient efter ankomst hämtadress.

Hastighetsregler:

Yrkesutövning (jmf. SOS Alarm prio 2-3)

- Gällande hastighetsbegränsning ska följas
- Max 10 km/h vid färd på ex. gång- och cykelbanor

Trängande fall (jmf. SOS Alarm prio 1)

- Hastighetsbegränsning 30 km/h ska inte överskridas
- Gånghastighet med bromsberedskap vid passage i korsning där rött trafikljus visas eller där stopplikt råder.
- Högre hastighet än 30 km/h över gällande hastighetsbegränsning bör endast användas vid uppenbart tidskritiska larm och med goda trafik- och vägbetingelser.

Den relativa hastighetsbegränsningen (väglag etc.) får aldrig överskridas oavsett angelägenhetsgrad.

Trafikmiljö:

Omkörningssituationer med samtidigt möte bör undvikas men kan ske när vägbanans bredd och beskaffenhet tillåter. Medtrafikanter ska inte provoceras att bryta mot gällande trafikregler eller hastighetsbegränsningar. Särskild hänsyn ska visas mot kollektivtrafik, skolskjutsar, oskyddade trafikanter och vägarbetare.

Vem kör larm vid arbete på PIV

Grundregeln vid komplexa larm är att sköterskan kör bilen medan läkaren ansvarar för navigering, kommunikation, samverkan, medicinsk rådgivning och förberedelse. Denna fördelning ger i normalfallet bäst fördelning av resurser avseende säkerhet och medicinsk kompetens. Rollerna kan vid mindre komplexa larm omfördelas i syfte att upprätthålla larmkörningskompetens i hela teamet. Besättningens tidigare erfarenhet inom larmkörning eller förekomst av individuella begränsningar erbjuder också möjlighet till att byta roller.

Utöver ovan angivna krav om arbetad tid vid prehospital enhet och genomgången larmförarutbildning, krävs att man är van bilförare och

bekant med våra fordon. Man skall vara väl insatt i enhetens rutiner och arbetssätt, radiosamverkan och fordon, innan man påbörjar sin larmkörning. Det ligger på teamet att i samråd, utifrån aktuell kompetens och vana hos besättningen, göra kloka val av larmförare i varje enskild situation.

Ansvar

Personal på prehospital intensivvård ansvarar för att arbeta utefter denna rutin.

Vårdenhetsöverläkaren och vårdenhetschefen ansvarar för att rutinen är känd och följs.

Verksamhetschefer ansvarar för att rutinen finns och följer gällande författningar och lagar.

Relaterad information

1. Trafikförordning (1998:1276)

Uppföljning

Vårdenhetsöverläkare ansvarar för uppföljning/revision av innehållet i rutinen. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient.

Övriga orsaker till avsteg från rutinen, rapporteras i MedControl Pro.

Granskare/arbetsgrupp

Mattias Gyllsdorf (matgy1), Sektionsledare, Prehospital intensivvårdsenhet, AnOpIVA Östra, område 5.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Anestesi Operation IVA Östra

Innehållsansvar: Patrik Martner, (patma2), Överläkare

Granskad av: Mattias Gyllsdorf, (matgy1), Sektionsledare

Godkänd av: Martin Hubrich, (marhu11), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9805-1593997-3374

Version: 1.0

Giltig från: 2025-09-03

Giltig till: 2027-09-02